11 MART 2021, PERŞEMBE

TOPLUM SAĞLIĞI VE SAĞLIK EMEKCİLERİNİN HAKLARI İÇİN SUSMADIK! SUSMAYACAĞIZ!

PANDEMIDE KAYBETTİĞİMİZ SAĞLIK EMEKÇİLERİNİ SAYGI VE ÖZLEMLE ANIYOR, TOPLUMSAL SAĞLIK İÇIN DEMOKRASI VE ADALET İSTİYORUZ!

Ülkemizde siyasal iktidarın, demokrasiden gittikçe uzaklaşan politikalarının, yol açtığı haksızlık, eşitsizlik, adaletsizlik ve sağlıksızlık, küresel salgın ile birlikte daha da derinleşti. Sağlıkta Dönüşüm Programı ile birlikte, piyasaya teslim edilen sağlık alanında, var olan sorunlar çığ gibi büyüdü. Çin'in Wuhan eyaletinde ortaya çıkan ve kısa sürede tüm dünyaya yayılan Sars-CoV-2 virüs enfeksiyonu için11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) küresel salgın ilan etmiştir. COVID-19 pandemisinde bugüne kadar yaklaşık 120 milyon kişi hastalanmış, 2.6 milyondan fazla kişi ise ölmüştür. Virüsün ülkemize daha geç gelmesinin yarattığı iyimser hava, rakamlar üzerinde oynama ve gerçek verilerin toplumla paylaşılmaması ve gerekli önlemlerin zamanında alınmaması ile bir süre sonra iyimser turkuaz tablo, kara tabloya dönüşmüştür. Pandemi ülkemizde ve dünyada eşitsizlikleri gözler önüne sermiş ve artırmış, en fazla yoksul, işçi, işsiz, dar gelirli kesim hastalanmış veya ölmüştür. Bugüne kadar ülkemizde 2.8 milyon kişi hastalanmış, ölüm sayısı ise resmi rakamlara göre 30 bine yaklaşmıştır.

Küresel salgın neoliberal - özelleştirmeci sağlık politikalarının sonucu olarak artmış, birçok ülkede sağlık sistemi iflas etmiş ve koruyucu ve toplumsal sağlık hizmetlerinden uzaklaşma sonucu salgın önlenemez duruma gelmiştir. Pek çok ülkeyi çaresizliğe mahkûm eden bu salgın, kamucul sağlık anlayışının ve kamu sağlık kurumlarının yaşamsal önemini bir kez daha hatırlatmıştır. Epidemiyolojik veriler ışığında belirlenecek bir süre için sosyal ve ekonomik tedbirler ile toplum hareketliğinin kısıtlanması sağlanmamış, aktif sürveyans ve filyasyonun yanı sıra, endikasyonu olan herkese test yapılmamış, hastane tedavisi gerekmeyen hastaların izolasyonunda sorunlar yaşanmış, vaka sayılarının düşük gösterilmesi ile bulaş zinciri Sağlık Bakanlığı eliyle büyütülmüştür. Ne yazık ki siyaset ve ekonomi insan yaşamının ve bilimin önüne geçmiştir. Oysaki başka bir sağlık sistemi, başka bir dünya mümkündür.

Küresel salgının ancak ortak akılla çözülebileceği bilinmesine rağmen sürece iktidarın ''her şeyi ben bilirim, ben yaparım'' mantığı hakim olmuştur. Meslek ve emek örgütlerini sürece dahil etmemesi, bilgi paylaşmaması ve şeffaf olmaması en büyük eksiklik olmuştur.

Sağlık emek ve meslek örgütlerinin, yerel yönetimlerin, toplumun katılımı sağlanmadan küresel salgın ile mücadelenin başarılı bir şekilde yürütülemeyeceğini, salgının ilk gününden itibaren can kayıplarını artıracağını söyleyip, hakikatin peşine düştüğümüz için meslek örgütlerimiz hedef gösterildi. Tüm baskılara, gözdağı ve kriminalize etme çabalarına rağmen şeffaflık taleplerimizden vazgeçmedik. Bununla birlikte ktidarın unuttuğu önemli bir nokta vardı ki; *"Gerçeklerin er ya da geç, ortaya çıkmak gibi bir huyu vardır"* . Yaşadığımız süreç haklı olduğumuzu ortaya çıkardı. Böylesi bir küresel sağlık sorunundan yapay ve gerçek dışı başarı hikayeleri çıkarmak hayali, toplumuza çok pahalıya mal olmuştur.

Salgının sahada karşılanmamasındaki ısrar sonucu, 2. ve 3. basamak hastanelerde hasta yoğunluğu artmış, servisler ve yoğun bakımlarda yatak sıkıntısı yaşanması üzerine boş alanlar yataklı servis veya yoğun bakımlaradöndürülmüştür.Tüm dünyada olduğu gibi ilk günden itibaren COVID-19 salgınının ilk karşılayıcıları, doğaldır ki sağlık çalışanlarıdır. Bu nedenledir ki birçok ülkede sağlık çalışanlarının toplumun diğer kesimlerine göre 4-5 kat daha fazla COVID-19 ile hastalandığı, hatta 10 kattan fazla hastalanma riski taşıdıkları saptanmıştır.Tüm yükü sağlık çalışanlarına yükleyen ve süreci yalnızca hastanelerde karşılayan strateji(sizlik), etkisizleştirilen birinci basamak sağlık sistemi ile salgını yönetmedeki beceriksizlik sonucunda onbinlerce yurttaşımızı kaybettik. Sağlık çalışanları, özverili çalışmalarına karşılık, salgının başlangıcından itibaren Sağlık Bakanlığı tarafından yeterince korunamamaları, ve yine iktidarın salgını yönetmedeki başarısızlıkları sonucunda Türkiye'de 150.000'den fazla sağlık çalışanının hastalıktan etkilendiği, şimdilik 385 sağlık çalışanının yaşamını kaybettiği bilinmektedir. Haksızlıkların, eşitsizlik ve adaletsizliğin derinleştiği bu dönemde insanlarımızı

kaybederken, sağlık emekçileri yaşatma çabasını canlarıyla ödedi. Siyasal iktidar ise duyarlılığını, salgını değil algıyı yöneterek, vatandaşa kısıtlama getirirken, ''lebaleb'' parti kongreleriyle gösterdi. Ağır çalışma koşulları sağlık çalışanlarında tükenmişlik sendromu yaratmıştır. Binlerce yıldır bu topraklarda şifa dağıtan sağlık çalışanları olarak önlenebilir nedenlerle yaşamını yitiren tüm meslektaşlarımızın ve yurttaşların acısını yüreğimizde hissederek bu 14 Marta çok büyük üzüntü ve öfke ile girmekteyiz.

AKP hükümetleri döneminde, özlük haklarımızda önemli kayıplar yaşanmıştır. Bugün, kamudakiler de dahil olmak üzere sağlık emekçileri iş, gelir, gelecek güvencesinden yoksun hale getirilmişlerdir. Küresel salgın sürecinde sağlık emekçilerine *"Hakkınız ödenmez"* diyenler, o hakkı ölümlerle, hastalıkla, bizleri tükenmişlikle baş başa bırakarak ödettiler. Sağlık emekçilerine iş güvencelerini ellerinden alan sözleşmeler, uzun çalışma saatleri, izin, emeklilik ve istifa hakkının kullanılamadığı koşullar dayatıldı.

Sağlıkta performans sistemi, sağlık emekçiliğinin ve sağlığın ruhuna aykırıdır. Uygulanan performansa dayalı ücretlendirme; bir yandan sağlık çalışanları arasındaki ücret dengesizliğini artırırken, bundan daha da önemlisi, gün geçtikçe, sağlık çalışanlarının mesleklerine yabancılaşmasına ve mesleki değerlerde aşınmaya neden olmuştur. Tüm bu olumsuzluklar; aynı zamanda toplumun sağlık ve yaşam hakkını da olumsuz olarak etkilemektedir. Sağlıkta performans sistemi en kısa zamanda kaldırılmalıdır. Hekim ve sağlık çalışanlarının emeği ve alın terinin karşılığı olan, emekliliğe yansıyacak yeni bir maaş ve ödeme sistemine geçilmelidir. Herkese hak ettikleri yıpranma payları verilmelidir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve birçok uluslararası örgüt, COVID-19 hastalığının meslek hastalığı olarak kabul edilmesi yönünde açıklama yapmıştır. Sağlık çalışanı olan ya da sağlık hizmetlerinde çalışanların COVID-19 tanısı almaları durumunda, hastalığın yapılan işle yakın bağı gözetilerek meslek hastalığı bildirimi yapılması ve COVID-19 hastalığının illiyet bağı aranmaksızın meslek hastalığı kabul edilmesi yönündeki mücadelemiz sürecektir. Yasal düzenlemelerle, COVID-19'a yakalanmış olan sağlık çalışanları doğrudan meslek hastalığına yakalanmış sayılmalıdırlar.

Pandemi döneminde şeffaf olmayan Sağlık Bakanlığı, aşı sürecinde de başarısız olmuş, süreci şeffaflıkla yönetememiş, toplumu tek aşıya mahkûm bırakmıştır. Hala ülkemizde kaç doz aşı alındığı, toplamda ne kadar alınacağı, aşıların ne zaman geleceği, başka bir firmadan aşı alınıp alınmayacağı, aşı firmalarına ne kadar ödeme yapılacağı gibi sorularımıza ne yazık ki bugüne kadar Sağlık Bakanlığı yanıt vermemiştir. Günlük aşı doz uygulaması çok yetersiz olup, bu gidişle ancak 2 yıla yakın bir sürede toplumun aşılaması yapılabilecektir. Aşılamanın eşitsizliklerden uzak, etik ilkeler ışığında, adil koşullarda yapılması esas olmalıdır.

Dünyada ve ülkemizde varyant virüs artışı hızla devam etmektedir. Son açıklanan haritada ülkemizin yarısından fazlası çok yüksek risk ve yüksek riskli iken ve yeni tedbirler alınması gerekirken kontrolsüzbir normalleşmeye gidilmiştir. Bunun sonuçları ne yazık ki hepimize tüm toplum olarak yeni bir pandemi artışı olarak yansıyacak, bu durum ise yeni hastalanma ve ölüm oranlarını da beraberinde getirecektir.

Buradan Sağlık Bakanlığına çağrımızı yineliyoruz. Bugün yapılması gereken kamusal ve toplumcu bir sağlık sisteminin gerekliliğini akıldan çıkarmadan; işçilerin, işsizlerin, yoksulların, esnafın yaşamlarının ve sağlıklarını olumsuz etkilenmesini engelleyecek kararlar ve destekler alınmasıdır. Toplumsal hareketliliğe ve iller arası geçişlere, illere göre varyant virüs analizi yapılıp yeterli test ile uygun izolasyon önlemleri alınarak epidemiyoloji bilimi ışığında düzenleme getirilmeli, aşı doz ve hız oranı arttırılarak toplumsal bağışıklık hızla sağlanmalıdır.

Tıp eğitimi başta olmak üzere eğitimi niteliksizleştirenlere; yanlış politikalar sonucunda toplum sağlığını bozanlara, bir avuç yandaşı zenginleştirirken, derinleşen ekonomik krizin bedelini sağlık çalışanlarına ve topluma ödetenlere; demokrasinin en temel değeri olan ifade özgürlüğünü, hukukun üstünlüğünü yok sayan anlayışa karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. Toplumsal sorunlar da dahil hastalıklara neden olan bütün etkenlerle mücadele ederken, dün olduğu gibi bugün de hakikatin ve bilimin ışığında, korkmadan, hekimlik değerlerinin bize yüklediği sorumlulukla Toplumsal Sağlık için Demokrasi ve Adaleti savunmaya devam edeceğiz.

14 Mart'ta Taleplerimiz:

- COVID-19 meslek hastalığıdır, önerdiğimiz yasa tasarısı kabul edilsin.

- Toplumsal sağlık için güçlü ve etkin birinci basamak sağlık örgütlenmesi sağlansın.

- Şiddetsiz bir sağlık ortamında çalışabilmek için yeni ve etkili bir "Sağlıkta Şiddet Yasası" çıkarılsın.

- Emekliliğimize de yansıyacak temel ücret ile ekonomik ve özlük haklarımız iyileştirilsin. Her anlamda kapsam dışı bırakılanserbest çalışan hekimlerinde özlük hakları ve emekliliğe yönelik iyileştirmelerden yararlanması sağlansın

- Özgür ve bilimsel çalışma ortamı için meslek örgütleri üzerindeki baskılara son verilsin.

- Liyakatsiz atamalar, tip sözleşme dayatmaları, tıp eğitimini niteliksizleştiren, altyapısı uygun olmayan tıp ve diş fakültelerinin açılması durdurulsun.

Sağlık emek meslek örgütleri, olarak 14 Mart Tıp Haftası'nda sağlık ortamının tüm olumsuzluklarına rağmen sayısız eylem ve etkinliklerle *"Yitirdiklerimiz gönlümüzde, taleplerimiz dilimizde"* diyeceğiz.

Toplum Sağlığı ve Sağlık Emekçilerinin Hakları için susmadık! Susmayacağız! Söyleyecek Sözümüz, Gerçekleştirecek Örgütlü Gücümüz var!

Bir kez daha pandemide kaybettiğimiz sağlık emekçilerini saygı ve özlemle anıyor; hekimlik değerlerinden aldığımız güçle Toplumsal Sağlık İçin Demokrasi ve Adalet talep ediyoruz.

İZMİR TABİP ODASI
İZMİR DİŞ HEKİMLERİ ODASI
GENEL SAĞLIK İŞ SENDİKASI İZMİR ŞUBESİ
SAĞLIK VE SOSYAL HİZMET EMEKCİLERİ SENDİKASI İZMİR ŞUBESİ
BİRİNCİ BASAMAK SAĞLIK ÇALIŞANLARI BİRLİK VE DAYANIŞMA SENDİKASI 2 NOLU ŞUBE
TÜRKİYE SAĞLIK İŞÇİLERİ SENDİKASI İZMİR ŞUBESİ
SOSYAL HİZMET UZMANLARI DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ
İZMİR AİLE HEKİMLERİ DERNEĞİ
TÜRK PSİKOLOGLAR DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ
TÜRKİYE PSİKİATRİ DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ
İZMİR AİLE SAĞLIĞI ÇALIŞANLARI DERNEĞİ
TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ VE TEKNİKERLERİ DERNEĞİ İZMİR ŞUBESİ